Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi työeläkevakuutusyhtiöistä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnalle on vuoden 1996 valtiopäivillä annettu hallituksen esitys n:o 255/1996 vp laiksi työeläkevakuutusyhtiöistä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Sosiaali- ja terveysvaliokunta on antanut asiasta nyt koolla olevalle eduskunnalle mietintönsä n:o 6/1997 vp.

Eduskunta edellyttää, että työeläkeyhtiöiden hallinnossa taataan pienyritysten edustus, jotta pienyrittäjät ja pienyritykset riittävässä määrin otetaan huomioon muun muassa takaisinlainaus- ja sijoitustoiminnassa.

Eduskunta edellyttää, että sosiaali- ja terveysministeriön mahdollisuudet valvoa työeläkevakuutusyhtiötä ja koko yhtiöryhmää on turvattava myös siinä tapauksessa, kun yhtiöryhmässä on holding-yhtiörakenne tai kyseessä on yhtiö, joka muutoin ei ole ministeriön valvonnassa.

Eduskunta edellyttää, että eduskunnalle annetaan selvitys vuoden 1998 loppuun mennessä vuoden 1997 alusta voimaan tulleiden eläkelaitosten vakavaraisuutta koskevien sekä nyt hyväksyttyjen lakien toteutumisesta käytännössä.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

työeläkevakuutusyhtiöistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan suomalaiseen keskinäiseen vakuutusyhtiöön ja vakuutusosakeyhtiöön, jonka toiminta käsittää työntekijäin eläkelaissa (395/1961) taikka työntekijäin eläkelaissa ja yrittäjien eläkelaissa (468/1969) tarkoitetun lakisääteisen eläkevakuutusliikkeen harjoittamisen (*työeläkevakuutusyhtiö*).

Mitä vakuutusyhtiölaissa (1062/1979) säädetään henkivakuutuksesta ja henkivakuutusliikettä harjoittavasta vakuutusyhtiöstä, koskee myös työeläkevakuutusyhtiötä, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3 §:ää, 2 luvun 2 §:n 1—3 ja 5 momenttia, 4 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 5 §:n 1, 2 ja 5 momenttia, 2 a lukua, 3 luvun 3, 4 ja 7 §:ää, 7 luvun 1 §:n 1 ja 2 momenttia, 2 §:ää, 3 §:n 2 momenttia, 3 a §:ää, 7 §:n 1 ja 3 momenttia, 10 luvun 2, 3 a ja 4 a §:ää, 11 lukua, 12 luvun 1 §:n 1 momenttia, 2, 4 ja 5 §:ää, 13 lukua, 14 luvun 1 §:n 2 momenttia, 4 §:n 2 ja 3 momenttia, 5 a §:n 2 momenttia, 5 b ja 6 §:ää, 16 luvun 3 §:n 3—5 momenttia ja 5 a—5 c §:ää sekä 18 luvun 9 §:n 2 momenttia.

2 §

Työeläkevakuutusyhtiön toiminnan tarkoitus

Työeläkevakuutusyhtiön tehtävänä on harjoittaa lakisääteistä eläkevakuutusliikettä hoitamalla 1 §:n 1 momentissa mainittujen lakien mukaisen lakisääteisen eläketurvan toimeenpanoa ja yhtiölle tätä varten kertyviä

varoja vakuutusten käsittämät edut turvaavalla tavalla.

3 §

Työeläkevakuutusyhtiön toiminta

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa harjoittaa muuta vakuutusliikettä kuin 1 §:n 1 momentissa mainittujen lakien mukaista toimintaa ja siihen suoranaisesti liittyvää jälleenvakuutusta. Työeläkevakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksessä on mainittava, mitä vakuutusta yhtiöllä on oikeus harjoittaa.

4 §

Omistus toisessa työeläkevakuutusyhtiössä

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa ilman asianomaisen ministeriön lupaa omistaa toisen työeläkevakuutusyhtiön osakkeita tai takuuosuuksia. Ministeriö voi antaa luvan, jollei omistuksen katsota vaarantavan työeläkevakuutustoiminnan tervettä kehitystä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun omistukseen lasketaan myös sellaiset osakkeet ja niiden tuottama äänimäärä, jotka työeläkevakuutusyhtiö voi optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjan nojalla merkitä.

5 §

Omistus vieraalla toimialalla

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa ilman asianomaisen ministeriön lupaa omistaa muuta liikettä kuin vakuutusliikettä harjoittavassa osakeyhtiössä osake-enemmistöä tai enemmistöä kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, jollei yhtiön toimintaa voida pitää työeläkevakuutusliikkeeseen liittyvänä tai jollei yhtiö ole asunto- tai kiinteistöyhtiö.

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa ilman asianomaisen ministeriön lupaa omistaa yli kymmentä prosenttia osakkeista tai kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä julkisen valvonnan alaisessa luotto- tai rahoituslaitoksessa.

Mitä edellä säädetään osake-enemmistöstä ja osakkeiden tuottamasta äänimäärästä osakeyhtiössä, sovelletaan myös vastaavaan määräämisvaltaan muussa yhteisössä. Muuta liikettä kuin vakuutusliikettä harjoittavaa osakeyhtiötä tai muuta yhteisöä, jossa työeläkevakuutusyhtiöllä on enemmän kuin puolet osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai sitä vastaava määräämisvalta, kutsutaan jäljempänä tässä laissa sivuyhtiöksi.

Jos työeläkevakuutusyhtiö kuuluu vakuutusyhtiön konserniin, otetaan 1 momentissa säädettyä rajoitusta työeläkevakuutusyhtiöön sovellettaessa huomioon myös konserniin kuuluvien muiden yhtiöiden omistamat osakkeet ja määräämisvalta. Vastaavasti otetaan huomioon työeläkevakuutusyhtiön sivuyhtiölle sekä työeläkevakuutusyhtiön, työeläkevakuutusyhtiön konserniin kuuluvan yhtiön ja työeläkevakuutusyhtiön sivuyhtiön perustamalle tai niiden yhteydessä toimivalle eläkesäätiölle tai -kassalle kuuluvat osakkeet ja määräämisvalta. Niin ikään otetaan huomioon sellaisille muille vakuutusyhtiöille kuuluvat osakkeet ja määräämisvalta, joiden osake- tai takuupääomasta työeläkevakuutusyhtiö tai työeläkevakuutusyhtiön konserniin kuuluvat yhtiöt omistavat vähintään 20 prosenttia ja määrän, joka vastaa vähintään 20 prosenttia yhtiön kaikkien osakkeiden tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä. Jos työeläkevakuutusyhtiöllä on merkittävästi toisen vakuutusyhtiön kanssa yhteistä johtoa ja hallintoa ja jos lisäksi sen toimintaa on järjestetty yhteisesti toisen vakuutusyhtiön kanssa, asianomainen ministeriö voi määrätä, että 1 momentin rajoitusta työeläkevakuutusyhtiöön sovellettaessa otetaan huomioon myös tällaisen muun vakuutusyhtiön omistamat osakkeet ja määräämisvalta.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun omistukseen lasketaan myös sellaiset osakkeet ja niiden tuottama äänimäärä, jotka työeläkevakuutusyhtiö voi optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjan nojalla merkitä.

2 luku

Työeläkevakuutusyhtiön perustaminen

6 §

Toimilupa

Työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava työntekijäin eläkelain taikka työntekijäin eläkelain ja yrittäjien eläkelain mukaisen toiminnan harjoittamista varten valtioneuvoston antama toimilupa, joka on voimassa Suomessa. Valtioneuvoston on myönnettävä toimilupa, jos aiotun vakuutusliikkeen tai vakuutusyhtiölain 2 luvun 2 §:n 4 momentissa tarkoitettujen yhtiön osakkaiden ei katsota vaaran-

tavan eläkevakuutustoiminnan tervettä kehitystä, jos vakuutusyhtiön johto täyttää sille tässä laissa ja vakuutusyhtiölain 7 luvussa asetetut vaatimukset ja jos työeläkevakuutusyhtiön osakepääoma tai takuupääoma ja pohjarahasto yhteensä (*peruspääoma*) on vähintään 30 miljoonaa markkaa.

Valtioneuvosto voi liittää toimilupaan vakuutuksenottajien ja vakuutettujen etujen turvaamiseksi, yhtiön vakaan toiminnan varmistamiseksi sekä työeläkevakuutustoiminnan terveen kehityksen edistämiseksi tarpeellisia ehtoja.

Mitä vakuutusyhtiölain 2 luvun 5 a §:ssä ja 14 luvun 5 a §:ssä säädetään asianomaisesta ministeriöstä, koskee soveltuvin osin valtioneuvostoa, kun kyse on työeläkevakuutusyhtiöstä.

3 luku

Työeläkevakuutusyhtiön osakkuus

7 §

Omistajakontrolli

Jokaisen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia tai luovuttaa työeläkevakuutusyhtiön osakkeita tai takuuosuuksia, on ilmoitettava siitä etukäteen asianomaiselle ministeriölle.

Ilmoituksessa on annettava tarpeelliset tiedot ilmoituksen tekijästä ja aiotusta saannosta, ilmoituksen tekijän taloudellisesta asemasta ja aikaisemmasta omistuksesta kysymyksessä olevassa työeläkevakuutusyhtiössä sekä osakkeita tai takuuosuuksia koskevista sopimus- ja rahoitusjärjestelyistä. Ilmoituksen tekijän on ministeriön pyynnöstä annettava tämän vaatimat lisäselvitykset.

Asianomainen ministeriö voi kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus ja tarvittavat selvitykset on annettu ministeriölle, kieltää osakkeiden tai takuuosuuksien hankinnan, jos omistuksen katsotaan vaarantavan työeläkevakuutustoiminnan tervettä kehitystä. Ministeriöllä on oikeus asettaa omistukselle ehdot, joita ministeriö pitää tarpeellisina vakuutustoiminnan terveen kehityksen turvaamiseksi.

Jos osakkeiden tai takuuosuuksien hankinnan jälkeen 1 momentissa tarkoitetun omistuksen katsotaan vaarantavan työeläkevakuutusyhtiön terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan, asianomainen ministeriö voi kieltää osakkeiden tai takuuosuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön työeläkevakuutusyhtiössä.

Osakkuutta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta on lisäksi soveltuvin osin voimassa, mitä vakuutusyhtiölain 3 luvun 5 ja 6 §:ssä säädetään.

8 §

Oikeus saada tietoja työeläkevakuutusyhtiön omistajilta

Asianomaisella ministeriöllä on oikeus saada työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuden valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja jokaiselta, joka suoraan tai välillisesti omistaa työeläkevakuutusyhtiön osakkeita tai takuuosuuksia.

4 luku

Yhtiön johto

9 §

Työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvosto ja hallitus

Työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava hallintoneuvosto, jonka valitsee yhtiökokous. Hallintoneuvosto nimittää hallituksen, johon kuuluu vähintään kolme jäsentä.

Hallintoneuvostossa ja hallituksessa on oltava sellaisia vakuutuksenottajien ja vakuutettujen edustajia, jotka valitaan keskeisten työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Näitä edustajia on oltava yhtä monta ja heidän yhteismääränsä on oltava vähintään puolet hallintoneuvoston ja vastaavasti hallituksen koko jäsenmäärästä. Hallintoneuvoston ja hallituksen kokoonpanosta ja valinnasta määrätään tarkemmin yhtiöjärjestyksessä.

Hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava riittävä työeläkevakuutustoiminnan tuntemus. Hallituksessa on oltava riittävä sijoitustoiminnan asiantuntemus.

Mitä tässä laissa säädetään hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenestä, sovelletaan vastaavasti varajäseneen.

10 §

Hallituksen toiminnasta

Työeläkevakuutusyhtiön yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat on valmisteltava hallituksessa, jonka jäsenille on varattava tilaisuus olla läsnä ja käyttää puheoikeutta yhtiökokouksessa.

Hallituksen päättäessä tai tehdessä ehdotusta yhtiön osakepääoman ja takuupääoman korottamisesta tai alentamisesta, sulautumisesta, vakuutuskannan luovuttamisesta tai vastaanottamisesta, takuupääomasta, voitonjaosta tai työeläkevakuutusyhtiön sijoitussuunnitelmasta on päätös tehtävä kahden kolmasosan enemmistöllä annetuista äänistä.

11 §

Toimitusjohtaja

Työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava toimitusjohtaja, jonka nimittää hallitus tai hallintoneuvosto sen mukaan kuin yhtiöjärjestyksessä määrätään. Päätös toimitusjohtajan nimittämisestä ja erottamisesta on tehtävä kahden kolmasosan enemmistöllä annetuista äänistä. Jos yhtiöllä on toimitusjohtajan varamies (*varatoimitusjohtaja*), häneen sovelletaan, mitä tässä laissa ja vakuutusyhtiölaissa säädetään toimitusjohtajasta.

Toimitusjohtajan on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava riittävä työeläkevakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemus.

12 §

Johdon erityiset kelpoisuusvaatimukset

Hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenenä tai toimitusjohtajana ei voi olla vajaavaltainen eikä konkurssissa oleva eikä myöskään henkilö, joka on määrätty liiketoimintakieltoon.

Hallintoneuvoston ja hallituksen kaikkien jäsenten lukumäärästä enemmistön on oltava henkilöitä, jotka eivät ole saman luotto- tai rahoituslaitoksen tai vakuutusyhtiön taikka niiden kanssa samaan konserniin kuuluvan yhtiön palveluksessa taikka niiden hallintoneuvoston tai hallituksen jäseniä.

Työeläkevakuutusyhtiön hallituksen tai hallintoneuvoston jäsen ei saa olla toisen työeläkevakuutusyhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

Työeläkevakuutusyhtiön toimitusjohtaja ei saa olla luotto- tai rahoituslaitoksen tai toisen työeläkevakuutusyhtiön tai muun vakuutusyhtiön taikka sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yhtiön hallituksen tai hallintoneuvoston jäsen tai jonkin edellä mainitun yhteisön palveluksessa eikä toimia jonkin edellä mainitun yhteisön tilintarkastajana. Tämä ei kuitenkaan koske hallintoneuvoston tai hallituksen jäsenyyttä vakuutusyhtiössä:

1) joka on asianomaisen työeläkevakuutusyhtiön tytäryhtiö;

2) jonka osake- tai takuupääomasta työeläkevakuutusyhtiö omistaa vähintään 20 prosenttia ja määrän, joka vastaa vähintään 20 prosenttia yhtiön kaikkien osakkeiden tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä; tai

3) joka harjoittaa ainoastaan luottovakuutusliikettä ja sen jälleenvakuutusta ja jonka omistajina on useita työeläkevakuutusyhtiöitä.

5 luku

Tilintarkastus

13 §

Tilintarkastus

Keskeisillä työnantajia edustavilla keskusjärjestöillä ja keskeisillä palkansaajia edustavilla keskusjärjestöillä on oikeus vaatia yhden tilintarkastajan asettamista osallistumaan tilintarkastukseen muiden tilintarkastajien ohella. Tätä koskeva ehdotus on tehtävä sille yhtiökokoukselle, jossa tilintarkastajien vaali on toimitettava tai jossa asia on kokouskutsun mukaisesti käsiteltävä. Jollei yhtiökokous valitse edellä tarkoitettua tilintarkastajaa, keskusjärjestö voi tehdä asianomaiselle ministeriölle hakemuksen tilintarkastajan määräämisestä. Ministeriö voi työeläkevakuutusyhtiön hallitusta kuultuaan määrätä tilintarkastajan ajaksi, joka kestää seuraavana tilikautena pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen loppuun tai yhtiöjärjestyksen mukaisen yhtiön tilintarkastajan toimikauden loppuun.

6 luku

Vastuuvelka

14 §

Vastuuvelka

Työeläkevakuutusyhtiön vakuutussopimuksista aiheutuva vastuu kirjataan vastuuvelaksi. Sen muodostavat vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu.

Vakuutusmaksuvastuu vastaa voimassa olevissa vakuutussopimuksissa tarkoitetuista tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten ja näistä vakuutuksista aiheutuvien muiden menojen pääoma-arvoa vähennettyinä tulevien vakuutusmaksujen pääoma-arvolla ja lisättynä kesken sovitun vakuutusajan rauenneista vakuutuksista ehkä aiheutuvan vastuun pääoma-arvolla. Vakuutussopimuksen luonteen niin edellyttäessä vakuutusmaksuvastuu voidaan määrätä maksettujen vakuutusmaksujen ja vakuutukselle hyvitettyjen muiden tuottojen yhteismääränä vähennettynä vakuutusturvan ylläpitämisestä ja vakuutuksen hoitamisesta vakuutussopimuksen mukaan perityillä kuluilla. Vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös työntekijäin eläkelain 12 a §:n 2 momentin mukaisista lisäeduista aiheutunutta vastuuta, joka jakautuu vakuutuksenottajille ositettuun (*ositettu lisävakuutusvastuu*) ja osittamattomaan osaan (*osittamaton lisävakuutusvastuu*). Ositettua lisävakuutusvastuuta saadaan käyttää vain vakuutuksenottajille annettaviin työntekijäin eläkelain 12 a §:n 2 momentissa tarkoitettuihin lisäetuihin. Osittamatonta lisävakuutusvastuuta voidaan käyttää vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta syntyneen tappion sekä myös muun tappion peittämiseen siten kuin asianomainen ministeriö tarkemmin määrää.

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta suoritettavia, maksamatta olevia korvaus- ja muita määriä sekä runsasvahinkoisten vuosien varalta vastuuopillisesti laskettavaa tasoitusmäärää.

15 §

Vastuuvelan kate

Työeläkevakuutusyhtiön on katettava 14 §:ssä tarkoitettu vastuuvelka siten kuin vakuutusyhtiölain 10 luvun 3 §:ssä säädetään.

Työeläkevakuutusyhtiön on vastuuvelan lisäksi katettava asianomaisen ministeriön määräämät muut vastuuvelkaan rinnastettavat erät noudattaen soveltuvin osin vakuutusyhtiölain 10 luvun 3 §:n säännöksiä.

7 luku

Toimintapääoma

16 §

Työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma

Työeläkevakuutusyhtiön toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla työeläkevakuutusyhtiön varojen on katsottava ylittävän yhtiön velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset. Työeläkevakuutusyhtiön vastuuvelasta vähennetään tällöin 14 §:n 2 momentissa tarkoitettu osittamaton lisävakuutusvastuu. Varat, velat ja sitoumukset määritellään ja arvioidaan niiden luonne huomioon ottaen asianomaisen ministeriön määräämien perusteiden mukaisesti.

Toimintapääomaan luettavista eristä säädetään tarkemmin asetuksella.

17 §

Vakavaraisuusraja ja toimintapääoman vähimmäismäärä

Työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä on kaksi kolmasosaa vakavaraisuusrajasta, kuitenkin vähintään kaksi prosenttia vakuutusyhtiön työntekijäin eläkelain mukaisen vakuutuksen vastuuvelasta. Vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden toimintapääoman tarvetta ottaen huomioon sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin asetuksella.

Työeläkevakuutusyhtiön takuumäärä on puolet 1 momentin mukaisesta toimintapääoman vähimmäismäärästä. Toimintapääomasta takuumäärää vastaavan määrän on muodostuttava asetuksella säädettävistä eristä.

Työeläkevakuutusyhtiön oman pääoman on oltava vähintään kaksi prosenttia 2 momentin mukaisesta takuumäärästä. Asianomaisen ministeriön määräämin ehdoin

omaan pääomaan rinnastetaan tätä pykälää sovellettaessa vakuutusyhtiön ottama laina, jolla on huonompi etuoikeus kuin vakuutusyhtiön muilla sitoumuksilla.

18 §

Siirrot osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen

Jos työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on suurempi kuin 17 §:n 1 momentissa tarkoitetun vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä, siirto 14 §:n 2 momentin mukaiseen osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen on kielletty. Jos ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, yhtiön on järjestettävä toimintansa siten, että yhtiön toimintapääoma palautuu edellä tarkoitetun rajan alapuolelle.

Jos työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on suurempi kuin 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu vakavaraisuusraja, mutta pienempi kuin vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, yhtiön on kartutettava toimintapääomaansa rajoittamalla siirtoa 14 §:n 2 momentin mukaiseen ositettuun lisävakuutusvastuuseen.

Jos työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu vakavaraisuusraja, siirto 14 §:n 2 momentin mukaiseen ositettuun lisävakuutusvastuuseen on kielletty.

Asianomainen ministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

19 §

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuden järjestäminen

Työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma, jälleenvakuutus ja muut yhtiön vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetun edut turvaavalla tavalla, ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

Asianomainen ministeriö antaa tarkemmat määräykset 1 momentin soveltamisesta.

20 §

Taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnnitelma ja lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma

Työeläkevakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 17 §:n 1 momentin mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, on viipymättä toimitettava asianomaisen ministeriön hyväksyttäväksi yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Samoin on meneteltävä, jos yhtiön toimintapääoma lisättynä sillä määrällä, jolla 14 §:n 3 momentissa tarkoitettu tasoitusmäärä ylittää laskuperusteiden mukaisen vähimmäismäärän, on pienempi kuin 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu vakavaraisuusraja.

Työeläkevakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 17 §:n 2 momentin mukainen takuumäärä taikka jonka oma pääoma ei täytä 17 §:n 3 momentin vähimmäisvaatimusta, on viipymättä toimitettava asianomaisen ministeriön hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma.

8 luku

Voitonjako ja yhtiön varojen muu käyttö

21 §

Työeläkevakuutusyhtiön varojen omistus

Sen estämättä, mitä vakuutusyhtiölaissa tai osakeyhtiölaissa (734/1978) säädetään, yhtiön selvitystilan, purkamisen, vakuutuskannan luovuttamisen tai muun varojen jakamista koskevan järjestelyn yhteydessä työeläkevakuutusyhtiön velat ylittävistä varoista kuuluu osakkeenomistajille tai takuuosuuksien omistajille osakkeita ja takuuosuuksia vastaava osuus yhtiön omaan pääomaan tehdyistä sijoituksista ja niille lasketusta kohtuullisesta tuotosta. Muu osa velat ylittävistä varoista arvonkorotusrahasto mukaan lukien kuuluu vakuutuksenottajille osana vakuutuskantaa. Yhtiöjärjestykseen on otettava tätä pykälää koskevat määräykset.

Asianomainen ministeriö antaa tarvittaessa määräyksiä 1 momentin täytäntöönpanosta.

22 §

Voitonjako osakkaille

Työeläkevakuutusyhtiön varoja saadaan jakaa osakkaille vain sen mukaisesti kuin tässä laissa tai vakuutusyhtiölaissa säädetään voitonjaosta, osakepääoman tai vararahaston alentamisen yhteydessä suoritettavista maksuista ja varojen jaosta yhtiön purkautuessa. Voitonjaoksi ei katsota sellaisten lisäetujen antamista, mikä suoritetaan laskuperusteiden mukaisesti työntekijäin eläkelain 12 a §:n 2 momentin säännöksiä noudattaen.

Tämän luvun säännöksiä voitonjaosta on soveltuvin osin noudatettava maksettaessa korkoa sellaisille takuuosuuksille, jotka tuottavat osakkuuden keskinäisessä yhtiössä.

23 §

Voitonjaon rajoitukset

Osakeyhtiölain 12 luvun 2 §:n 1 momentissa ja 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu voitonjako on kielletty, jos työeläkevakuutusyhtiön oma pääoma alittaa 17 §:n 3 momentissa säädetyn vähimmäismäärän. Omaan pääomaan ei tällöin rinnasteta 17 §:n 3 momentissa tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiön ottamaa lainaa.

Työeläkevakuutusyhtiön voitonjako on kielletty myös, jos sen toimintapääoma on pienempi kuin 17 §:n 1 momentin mukainen vakavaraisuusraja. Jos työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on suurempi kuin edellä tarkoitettu vakavaraisuusraja, mutta pienempi kuin sen kaksinkertainen määrä, voitonjakoa on rajoitettava siten kuin asianomainen ministeriö tarkemmin päättää.

24 §

Omaisuuden käyttö

Työeläkevakuutusyhtiön omaisuutta ei saa käyttää yhtiön toiminnalle vieraaseen tarkoitukseen.

Yhtiökokous voi kuitenkin päätöksellä, jota ovat kannattaneet osakkaat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa kokouksessa edustetuista äänimääristä, antaa voitosta käytettäväksi yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen määriä, joilla 17 §:n 3 momentissa tarkoitettuun omaan pääomaan verrattuna ei ole sanottavaa merkitystä.

25 §

Lainan tai vakuuden antaminen

Rahalainan antaminen työeläkevakuutusyhtiön osakkeenomistajalle tai takuuosuuden omistajalle taikka työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai tämän lain 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuun yhteistyöryhmään kuuluvalle toiselle yhteisölle, työeläkevakuutusyhtiön taikka edellä mainitun toisen yhteisön hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenelle taikka toimitusjohtajalle on sallittu vain viimeksi kuluneelta tilikaudelta vahvistetun taseen osoittaman vapaan oman pääoman puitteissa ja edellyttäen, että lainalla on takaus, jonka on antanut Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saanut talletuspankki, tai muu turvaava vakuus. Sama koskee lainan antamista edellä mainitun henkilön aviopuolisolle, veljelle tai sisarelle taikka sille, joka on tällaiseen henkilöön suoraan ylenevässä tai alenevassa sukulaisuus- tai lankoussuhteessa taikka sellaisessa lankoussuhteessa, että toinen heistä on naimisissa toisen veljen tai sisaren kanssa. Vakuuden antaminen on sallittu ainoastaan työeläkevakuutusyhtiön konserniin kuuluvan yhtiön velvoitteista, siten kuin asianomainen ministeriö tarkemmin määrää.

Hallituksen pöytäkirjaan on erikseen merkittävä jokainen 1 momentin perusteella annettu laina tai vakuus. Merkinnästä on käytävä ilmi lainan tai vakuuden ehdot sekä velallisen antamat vakuudet.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske sellaista rahalainaa, joka perustuu työntekijäin eläkelain mukaisen vakuutuksen vakuutusmaksuihin (*takaisinlainaus*), tai rahalainaa yhtiölle, jonka toimintaa voidaan pitää työeläkevakuutusyhtiön toimintaan liittyvänä tai joka on asunto- tai kiinteistöyhtiö. Tässä momentissa tarkoitetuilla rahalainoilla on kuitenkin oltava 1 momentissa tarkoitettu vakuus.

9 luku

Työeläkevakuutusyhtiön sijoitustoiminnan järjestäminen

26 §

Sijoitustoiminnan järjestäminen

Työeläkevakuutusyhtiön varat on sijoitettava tuottavasti ja turvaavasti.

Työeläkevakuutusyhtiölle kuuluvat rahavarat ja muut varat on pidettävä erillään työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan yhtiön tai muun yhteisön tai säätiön varoista.

Työeläkevakuutusyhtiön varainhallinta ja maksuliikenteen hoitaminen on järjestettävä siten, että varoja ei käytetä työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan yhtiön tai muun yhteisön tai säätiön varainhallinnan järjestämiseen tai maksuliikenteen hoitamiseen.

Erityisestä syystä yhtiö voi vähäisessä määrin poiketa siitä, mitä 3 momentissa säädetään maksuliikenteen hoitamisesta, siten kuin asianomainen ministeriö tarkemmin päättää.

27 §

Sijoituspäätösten valmistelu ja tekeminen

Työeläkevakuutusyhtiön sijoitustoiminnan on oltava itsenäistä. Yhtiöllä on oltava sijoitustoimintaa varten riittävä oma henkilöstö.

Hallintoneuvosto, hallitus tai toimitusjohtaja saa luovuttaa päätösvaltaansa työeläkevakuutusyhtiön sijoitustoimintaan liittyvissä asioissa ainoastaan sellaiselle yhtiön palveluksessa olevalle henkilölle, joka ei samanaikaisesti ole työsopimukseen taikka muuhun sopimukseen perustuvassa tai muussa hänen itsenäisyytensä vaarantavassa riippuvuussuhteessa toiseen yhteisöön tai säätiöön.

Työeläkevakuutusyhtiön puolesta sijoituspäätöksiä valmistelevat henkilöt eivät saa samanaikaisesti olla työsopimukseen tai muuhun sopimukseen perustuvassa taikka muussa heidän itsenäisyytensä vaarantavassa riippuvuussuhteessa toiseen yhteisöön tai säätiöön.

Työeläkevakuutusyhtiö voi kuitenkin, sen mukaan kuin yhtiön hallitus tarkemmin päättää, ostaa yhtiön omaa sijoitustoimintaa täydentäviä varojenhoitopalveluja, sijoitustoiminnan asiantuntijapalveluja, aputoimintoja tai näihin rinnastettavia muita palveluja yhtiön ulkopuolelta edellyttäen, ettei näin vaaranneta työeläkevakuutusyhtiön sijoitustoiminnan itsenäisyyttä.

Asianomainen ministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

28 §

Sijoitussuunnitelma

Työeläkevakuutusyhtiön hallituksen on laadittava yhtiölle sen varojen sijoittamista koskeva suunnitelma (*sijoitussuunnitelma*), jonka laatimisperiaatteet on vuosittain saatettava hallintoneuvoston vahvistettavaksi. Sijoitussuunnitelmassa on erityisesti otettava huomioon yhtiön harjoittaman vakuutusliikkeen luonne ja 19 §:ssä asetetut vaatimukset yhtiön toiminnalle. Sijoitussuunnitelmaan on liitettävä yhtiön vakuutusmatemaatikon lausunto siitä, täyttääkö sijoitussuunnitelma yhtiön vastuuvelan luonteen asettamat vaatimukset yhtiön sijoitustoiminnalle.

Sijoitussuunnitelmasta on käytävä ilmi, miten työeläkevakuutusyhtiön omistuksista muissa yhteisöissä johtuvia oikeuksia käytetään ja missä määrin ja keneltä työeläkevakuutusyhtiö ostaa 27 §:n 4 momentissa tarkoitettuja palveluja. Suunnitelmassa on myös vahvistettava ne periaatteet, joita on noudatettava myönnettäessä työeläkevakuutusyhtiön muuhun luotonantoon nähden merkittäviä rahalainoja osakkeenomistajille tai takuuosuuden omistajille sellaisessa yhtiössä, joka kuuluu työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuun yhteistyöryhmään.

Asianomainen ministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

10 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

29 §

Vakuutuskannan luovuttaminen

Työeläkevakuutusyhtiö (*luovuttava yhtiö*) voi asianomaisen ministeriön suostumuksella luovuttaa vakuutuskantansa tai sen osan toiselle työeläkevakuutusyhtiölle (*vastaanottava yhtiö*). Ministeriön on annettava suostumuk-

sensa, jollei edellä tarkoitettu toimenpide loukkaa vakuutusten käsittämiä etuja, jollei sen katsota vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä ja jos ministeriö katsoo vakuutuskannan luovuttamisen olevan työeläkejärjestelmän toimeenpanon kannalta perusteltua. Ennen suostumuksen antamista ministeriölle on toimitettava luovuttavan yhtiön vastuuvelasta ja sen katteesta sekä toimintapääomasta laadittu laskelma. Ministeriöllä on oikeus liittää suostumuksen antamiseen ehdot, joita ministeriö pitää tarpeellisena vakuutusten käsittämien etujen tai vakuutustoiminnan terveen kehityksen turvaamiseksi.

Muutoin vakuutuskannan luovutuksen osalta noudatetaan, mitä vakuutusyhtiölain 16 luvussa säädetään vakuutuskannan luovuttamisesta.

Luovutettavan vakuutuskannan mukana siirtyy vastaanottavaan yhtiöön vakuutuksenottajille 21 §:n mukaan kuuluvista yhtiön velat ylittävistä varoista se osa, joka vastaa luovutettavaa kantaa.

11 luku

Erinäiset säännökset

30 §

Tilinpäätöstiedot

Tytär- tai osakkuusyhtiönä olevan työeläkevakuutusyhtiön tilinpäätöstietoja ei saa yhdistää toisen vakuutusyhtiön tai muun yhteisön konsernitilinpäätökseen. Työeläkevakuutusyhtiön tuloslaskelman ja taseen liitteenä on annettava oikeat ja riittävät tiedot työeläkevakuutusyhtiön ja sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yritysten suhteiden arvioimiseksi. Liittenä on ilmoitettava myös huomattavat ja poikkeukselliset liiketoimet työeläkevakuutusyhtiön ja sen äänivallasta vähintään yhden kymmenesosan omistavien osakkeenomistajien välillä.

31 §

Varojen haltuunotto

Asianomainen ministeriö voi ottaa haltuunsa yhtiön hallinnassa olevaa omaisuutta taikka kieltää yhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta tällaista omaisuutta:

1) jos työeläkevakuutusyhtiön toimilupa on peruutettu;

2) jos työeläkevakuutusyhtiö ei täytä vakuutusyhtiölain 10 luvun 3 §:n vaatimuksia vastuuvelan katteesta;

3) jos työeläkevakuutusyhtiö ei täytä 17 §:n 2 tai 3 momentissa yhtiön toimintapääomalle tai omalle pääomalle asetettuja vaatimuksia; sekä

4) erityisen painavista syistä, jos työeläkevakuutusyhtiö ei enää täytä 17 §:n 1 momentissa yhtiön toimintapääomalle asetettuja vaatimuksia ja ministeriöllä on perusteltu syy olettaa yhtiön taloudellisen tilan edelleen heikkenevän tai jos ministeriö katsoo yhtiön olevan joutumassa tällaiseen tilaan.

32 §

Työeläkevakuutusyhtiön vakuutusmatemaatikko

Työeläkevakuutusyhtiössä vakuutusyhtiölain 18 luvun 8 §:ssä tarkoitettuna vakuutusmatemaatikkona toimiva henkilö ei saa toimia samanaikaisesti toisen vakuutusyhtiön vakuutusmatemaatikkona ellei asianomainen ministeriö erityisestä syystä myönnä tästä poikkeusta.

33 §

Säädettyjen markkamäärien tarkistaminen

Tässä laissa säädettyjä markkamääriä voidaan asetuksella muuttaa yleisessä hintatasossa tapahtunutta kehitystä vastaavaksi.

12 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

34 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Mitä vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain (1292/1996) voimaantulosäännöksen 2—5 momentissa säädetään lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksen muuttamisesta, hallintoneuvoston ja hallituksen kokoonpanosta, toimin-

tapääoman vähimmäismäärästä, takuumäärästä ja varojen omistuksesta, koskee myös tämän lain mukaista työeläkevakuutusyhtiötä.

35 §

Yleiset siirtymäsäännökset

Työeläkevakuutusyhtiöihin, joille on ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty lupa harjoittaa lakisääteistä eläkevakuutusliikettä, sovelletaan tämän lain tultua voimaan tätä lakia.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva toimilupahakemus on täydennettävä tämän lain vaatimusten mukaiseksi.

Työeläkevakuutusyhtiöllä, joka on toiminnassa tämän lain tullessa voimaan, on asianomaisen ministeriön pitämään toimiluparekisteriin merkityn toimiluvan mukainen oikeus vakuutusliikkeen harjoittamiseen.

36 §

Omistusta ja peruspääomaa koskevat poikkeukset

Sen estämättä, mitä 4 ja 5 §:ssä säädetään, työeläkevakuutusyhtiö saa edelleen omistaa ne osakkeet tai osuudet, jotka se sai laillisesti omistaa ennen tämän lain voimaantuloa. Jos työeläkevakuutusyhtiön omistamien osakkeiden tai osuuksien määrä tai laissa tarkoitettu määräysvalta ylittää lain voimaan tullessa laissa säädetyn enimmäismäärän, yhtiön osuus omistettavan yhteisön osakkeista, osuuksista tai määräämisvallasta ei saa nousta lain voimaan tullessa olleesta määrästä. Jos työeläkevakuutusyhtiön osuus on lain voimaantulon jälkeen alentunut, mutta edelleen ylittää tässä laissa säädetyn enimmäismäärän, tämä osuus ei enää saa nousta näin alentuneesta määrästä. Asianomainen ministeriö voi hakemuksesta antaa luvan poiketa siitä, mitä tässä momentissa säädetään.

Tämän lain 6 §:n 1 momentin säännöstä peruspääoman vähimmäismäärästä ei sovelleta ennen tämän lain voimaantuloa rekisteröityyn työeläkevakuutusyhtiöön. Peruspääomaa ei kuitenkaan saa yhtiökokouksen päätöksellä alentaa sanottua määrää pienemmäksi.

37 §

Johdon erityiset kelpoisuusehdot

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten on täytettävä kahden vuoden kuluessa ja toimitusjohtajan yhden vuoden kuluessa lain voimaantulosta tämän lain 12 §:n 2—4 momentin vaatimukset.

38 §

Sijoitustoiminnan järjestämistä koskevat siirtymäsäännökset

Työeläkevakuutusyhtiön, joka on toiminnassa tämän lain tullessa voimaan, on järjestettävä toimintansa lain 26 §:n 2 ja 3 momentin sekä 27 ja 28 §:n mukaiseksi vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Asianomainen ministeriö voi tämän lain voimaan tullessa toiminnassa olevan työeläkevakuutusyhtiön hakemuksesta erityisestä syystä myöntää poikkeuksia lain 27 §:n säännöksistä. Tällaisen työeläkevakuutusyhtiön toimitusjohtaja voi erityisestä syystä ministeriön luvalla toimia toisen vakuutusyhtiön toimitusjohtajana. Asianomainen ministeriö voi asettaa poikkeusluvan myöntämiselle erityisiä ehtoja.

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979) 1 luvun 3 a §, 7 luvun 3 §:n 3—5 momentti ja 8 §, 10 luvun 3 §:n 7 momentti, 11 luvun 6 a ja 6 b §, 12 luvun 1 a § ja 2 §:n 2 momentti sekä 14 luvun 5 c §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 3 a § laeissa 752/1993, 389/1995 ja 1292/1996, 7 luvun 3 §:n 3—5 momentti laissa 329/1987 sekä 7 luvun 8 §, 11 luvun 6 a ja 6 b §, 12 luvun 1 a § ja 2 §:n 2 momentti sekä 14 luvun 5 c § mainitussa laissa 1292/1996 ja 10 luvun 3 §:n 7 momentti mainitussa laissa 389/1995, ja

muutetaan 1 luvun 3 §:n 4 momentti, 2 luvun 5 §:n 4 momentti, 8 luvun 12 §:n 1 momentti, 10 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 2 momentti ja 7 §:n 1 momentti, 11 luvun 1 §:n 1 momentti, 12 luvun 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 1 ja 3 momentti sekä 4 §:n 2 momentti, 14 luvun 5 a §:n 1 momentin 5 kohta ja 6 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta, 15 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 1, 2 ja 4 momentti ja 20 §:n 2 momentti, 18 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohta, 4 §:n 5 kohta sekä 5 §:n 3, 4 ja 6 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 3 §:n 4 momentti, 10 luvun 1 §:n 2 momentti, 12 luvun 1 §:n 1 momentti ja 18 luvun 5 §:n 6 kohta mainitussa laissa 389/1995, 2 luvun 5 §:n 4 momentti laissa 1207/1996, 8 luvun 12 §:n 1 momentti, 15 luvun 2 §:n 2 ja 4 momentti ja 18 luvun 3 §:n 1 momentin 1 kohta mainitussa laissa 752/1993, 10 luvun 2 §:n 2 momentti ja 7 §:n 1 momentti, 11 luvun 1 §:n 1 momentti, 12 luvun 2 §:n 1 ja 3 momentti ja 4 §:n 2 momentti, 14 luvun 5 a §:n 1 momentin 5 kohta ja 6 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta, 15 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 1 momentti ja 20 §:n 2 momentti mainitussa laissa 1292/1996 sekä 18 luvun 4 §:n 5 kohta laissa 632/1989, seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

3 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Vakuutusyhtiö saa ilman sosiaali- ja terveysministeriön lupaa omistaa muuta liikettä kuin vakuutusliikettä harjoittavassa osakeyhtiössä osake-enemmistön tai enemmistön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, jos yhtiön toimintaa voidaan pitää vakuutusliikkeeseen liittyvänä tai yhtiö on asunto- tai kiinteistöyhtiö taikka julkisen valvonnan alainen luotto- tai rahoituslaitos tai rahastoyhtiö. Mitä edellä säädetään osake-enemmistöstä ja osakkeiden tuottamasta äänimäärästä osakeyhtiössä, sovelletaan myös vastaavaan määrämisvaltaan muussa yhteisössä. Jos vakuutusyhtiöllä on enemmän kuin puolet osakkeiden tuottamasta äänimäärästä sellaisessa osakeyhtiössa tai vastaava määräämisvalta sellaisessa muussa yhteisössä, joka harjoittaa muuta liikettä kuin vakuutusliikettä, käytetään mainitusta osakeyhtiöstä tässä laissa nimitystä sivuyhtiö.

— — — — — — — — — — — — — — —

2 luku

Vakuutusyhtiön perustaminen

5 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan vakuutusyhtiön toimiluvasta säädetään työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (/) ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen harjoittamiseen annettavasta toimiluvasta tapaturmavakuutuslaissa (608/1948).

— — — — — — — — — — — — — — —

8 luku

Yhtiökokous

12 §

Jos osakkeenomistaja osallistumalla osakeyhtiölain 9 luvun 16 §:n vastaiseen yhtiökokouksen päätökseen tai muulla tavoin tahallisesti on väärinkäyttänyt vaikutusvaltaansa vakuutusyhtiössä, tuomioistuin voi, jos siihen on erittäin painavia syitä, toisen osakkeenomistajan kanteesta ja sosiaali- ja terveysministeriötä kuultuaan velvoittaa

yhtiön määräajan kuluessa lunastamaan kantajan osakkeet. Lunastamiseen voidaan velvoittaa vain, jos yhtiö lunastamisen jälkeen täyttää 11 luvussa tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 luvussa asetetut vaatimukset.

— — — — — — — — — — — — — —

10 luku

Tilinpäätös ja konsernitilinpäätös

1 §

— — — — — — — — — — — — — —

Kultakin tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman, taseen, niiden liitteet ja toimintakertomuksen sekä emoyhtiössä myös konsernitilinpäätöksen.

— — — — — — — — — — — — — —

2 §

— — — — — — — — — — — — — —

Vakuutusmaksuvastuu vastaa voimassa olevissa vakuutussopimuksissa tarkoitetuista tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten ja näistä vakuutuksista aiheutuvien muiden menojen pääoma-arvoa vähennettyinä tulevien vakuutusmaksujen pääoma-arvolla ja lisättynä kesken sovitun vakuutusajan rauenneista vakuutuksista ehkä aiheutuvan vastuun pääoma-arvolla. Vakuutussopimuksen luonteen niin edellyttäessä vakuutusmaksuvastuu voidaan määrätä maksettujen vakuutusmaksujen ja vakuutukselle hyvitettyjen muiden tuottojen yhteismääränä vähennettynä vakuutusturvan ylläpitämisestä ja vakuutuksen hoitamisesta vakuutussopimuksen mukaan perityillä kuluilla. Vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös sellaista 13 luvun 3 §:n mukaisista lisäeduista aiheutunutta vastuuta, jota perusteiden mukaan ei saa käyttää muun kuin sellaisen tappion peittämiseen, joka on syntynyt vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta.

— — — — — — — — — — — — — —

7 §

Sellaisen keskinäisen vakuutusyhtiön osakkailta, jotka yhtiöjärjestyksen mukaan ovat vastuussa yhtiön sitoumuksista, on viipymättä taksoitettava lisämaksu, jos syntyneen tappion tai muun syyn takia vakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 3 §:n tai 5 §:n taikka työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 2 momentin mukainen takuumäärä, taikka jos vakuutusyhtiön oma pääoma ei täytä 11 luvun 6 §:n tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 3 momentin mukaista vähimmäisvaatimusta tai, jos selvitys- tai konkurssitilassa olevan yhtiön omaisuus ei riitä velkojen maksamiseen, ja tällöin vähintään niin suuri määrä kuin näiden tarkoitusten saavuttamiseksi tarvitaan. Jos osakkaiden vastuu yhtiöjärjestyksessä on rajoitettu, taksoitus on kuitenkin sovitettava sen mukaan.

— — — — — — — — — — — — — —

11 luku

Toimintapääoma

1 §

Vakuutusyhtiön toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla vakuutusyhtiön varojen on katsottava ylittävän yhtiön velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset. Varat, velat ja sitoumukset määritellään ja arvioidaan niiden luonne huomioon ottaen sosiaali- ja terveysministeriön määräämien perusteiden mukaisesti.

— — — — — — — — — — — — — —

12 luku

Voitonjako ja yhtiön varojen muu käyttö

1 §

Yhtiön varoja saadaan jakaa osakkaille vain sen mukaisesti kuin tässä laissa säädetään voitonjaosta, osakepääoman tai vararahaston alentamisen yhteydessä suoritettavista maksuista ja varojen jaosta yhtiön purkautuessa. Voitonjaoksi ei katsota sellaisten lisäetujen antamista, mikä suoritetaan laskuperusteiden mukaisesti 13 luvun säännöksiä noudattaen.

— — — — — — — — — — — — — —

2 §

Osakeyhtiölain 12 luvun 2 §:n 1 momentissa ja 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu voitonjako on kielletty, jos vakuutusyhtiön oma pääoma alittaa 11 luvun 6 §:n 1 momentissa säädetyn vähimmäismäärän. Omaan pääomaan ei tällöin rinnasteta 11 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua vakuutusyhtiön ottamaa lainaa.

— — — — — — — — — — — — — —

Osakeyhtiölain 12 luvun 2 §:n 2 momentin mukaista yhteismäärää laskettaessa huomioon ei oteta työeläkevakuutusyhtiöistä

annetun lain 30 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä.

4 §

— — — — — — — — — — — — — —

Yhtiökokous voi kuitenkin päätöksellä, jota ovat kannattaneet osakkaat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa kokouksessa edustetuista äänimääristä, antaa voitosta käytettäväksi yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen määriä, joilla 11 luvun 6 §:ssä tarkoitettuun omaan pääomaan verrattuna ei ole sanottavaa merkitystä.

14 luku

Vakuutusyhtiön valvonta

5 a §

Sosiaali- ja terveysministeriö voi rajoittaa vakuutusyhtiön toimilupaa tai peruuttaa sen, jos:

— — — — — — — — — — — — — —

5) yhtiö ei ole kyennyt sille asetetussa määräajassa suorittamaan 5 b §:ssä tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ssä tarkoitetussa taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmassa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä,

— — — — — — — — — — — — — —

6 §

Sosiaali-ja terveysministeriö voi ottaa haltuunsa yhtiön hallinnassa olevaa omaisuutta taikka kieltää yhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta tällaista omaisuutta ilmoitettuaan asiasta niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien muiden valtioiden vakuutustarkastuksesta vastaaville viranomaisille, joissa vahinkovakuutussopimuksen kattama riski 2 a luvun 10 §:n mukaan sijaitsee tai jossa henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee, jos:

— — — — — — — — — — — — — —

3) vakuutusyhtiö ei täytä tämän luvun 5 b §:n 2 momentissa mainittuja 11 luvussa yhtiön toimintapääomalle ja omalle pääomalle asetettuja vaatimuksia; sekä

4) vakuutusyhtiö ei enää täytä tämän luvun 5 b §:n 1 momentissa mainittuja 11 luvussa yhtiön toimintapääomalle asetettuja vaatimuksia ja ministeriöllä on aihetta olettaa yhtiön taloudellisen tilan edelleen heikkenevän tai jos ministeriö katsoo yhtiön olevan joutumassa tällaiseen tilaan.

— — — — — — — — — — — — — —

15 luku

Selvitystila ja purkaminen

1 §

— — — — — — — — — — — — — —

Vahinkovakuutusyhtiö, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 3 §:n mukainen takuumäärä, tai henkivakuutusyhtiö, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 5 §:n mukainen takuumäärä, taikka työeläkevakuutusyhtiö, jonka toimintapääoma on pienempi kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 2 momentin mukainen takuumäärä, taikka vakuutusyhtiö, jonka oma pääoma ei täytä 11 luvun 6 §:n tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 3 momentin vähimmäisvaatimusta, on asetettava selvitystilaan ja purettava, jollei edellä mainittuja vaatimuksia ole täytetty kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asia ilmoitettiin yhtiökokoukselle. Ministeriöllä on kuitenkin valta pidentää määräaikaa enintään vuodeksi, jollei vakuutettuja etuja näin vaaranneta.

— — — — — — — — — — — — — —

2 §

Jos on syytä otaksua, että vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 3 §:n mukainen takuumäärä, että henkivakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 5 §:n mukainen takuumäärä tai että työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 2 momentin mukainen takuumäärä taikka että vakuutusyhtiön oma pääoma ei täytä 11 luvun 6 §:n tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n 3 momentin mukaista vähimmäisvaatimusta, hallituksen ja toimitusjohtajan on viivytyksettä laadittava tilinpäätös siltä ajalta, jolta tilinpäätöstä ei vielä ole esitetty yhtiökokouksessa, sekä annettava se tilintarkastajille tarkastettavaksi. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä edellä säädetään tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta. Jos tilinpäätöksen aika käsittää myös edellisen tilikauden, on tältä tilikaudelta annettava erillinen tilinpäätös.

Jos 1 momentissa tarkoitettu tilinpäätös osoittaa, ettei vakuutusyhtiö täytä 1 momentissa mainittuja, toimintapääomalle tai omalle pääomalle asetettuja vaatimuksia, on pidettävä yhtiökokous kahden kuukauden kuluessa siitä, kun tilintarkastajat ovat antaneet lausuntonsa. Kutsusta yhtiökokoukseen on hallituksen annettava tieto sosiaali- ja terveysministeriölle.

— — — — — — — — — — — — — —

Jollei yhtiö 1 §:n 2 momentin mukaisen määräajan tai siihen myönnetyn pidennyksen päättyessä täytä 1 momentissa mainittuja, toimintapääomalle tai omalle pääomalle asetettuja vaatimuksia, yhtiökokouksen on päätettävä yhtiön asettamisesta selvitystilaan ja sen purkamisesta. Jollei yhtiökokous tee tätä päätöstä, ministeriön on määrättävä yhtiö selvitystilaan ja purettavaksi.

20 §

— — — — — — — — — — — — — —

Mitä 1 momentissa säädetään, on vastaavasti noudatettava, jos yhtiö, joka on asetettu selvitystilaan sen johdosta, ettei se täytä 11 luvun 3, 5 tai 6 §:n tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n mukaisia vaatimuksia, jälleen täyttää sanotut vaatimukset.

— — — — — — — — — — — — — —

18 luku

Erinäisiä säännöksiä

3 §

Joka

1) harjoittaa vakuutusliikettä ilman toimilupaa tai 1 luvun 3 §:n 1 tai 2 momentin taikka työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 3 §:n säännösten vastaisesti; tai

— — — — — — — — — — — — — —

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen, *vakuutusliikkeen luvattomasta harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

— — — — — — — — — — — — — —

4 §

Joka

— — — — — — — — — — — — — —

5) ministeriön 14 luvun 6 §:n tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 31 §:n nojalla määräämän kiellon vastaisesti luovuttaa tai panttaa yhtiön hallinnassa olevaa omaisuutta;

— — — — — — — — — — — — — —

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *vakuutusyhtiörikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

5 §

Joka

— — — — — — — — — — — — — —

3) jakaa yhtiön varoja tämän lain tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain säännösten vastaisesti;

4) antaa rahalainan tai vakuuden 12 luvun 5 §:n tai työeläkeyhtiöistä annetun lain 25 §:n säännösten vastaisesti;

— — — — — — — — — — — — — —

6) sosiaali- ja terveysministeriön 3 luvun 4 §:n 1 momentin tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 7 §:n 3 momentin nojalla antaman kiellon vastaisesti hankkii osakkeita tai takuuosuuksia;

— — — — — — — — — — — — — —

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *vakuutusyhtiörikkomuksesta* sakkoon.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Kumotun 11 luvun 6 a §:n nojalla annettu asetus lakisääteistä eläkevakuutusliikettä harjoittavan vakuutusyhtiön vakavaraisuusrajan laskemisesta (1299/1996) jää kuitenkin edelleen voimaan.

———

Laki

työntekijäin eläkelain 3 ja 12 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 3 § ja 12 a §:n 4 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 3 § laeissa 390/1995 ja 1775/1995 ja 12 a §:n 4 momentti mainitussa laissa 390/1995, seuraavasti:

3 §

Eläketurvan järjestämistä varten on työnantajalla oltava eläkevakuutus työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (/) tarkoitetussa vakuutusyhtiössä tai vakuutuskassalain (1164/1992) mukaisessa määrätyn työnantajan tai määrättyyn työnantajaryhmään kuuluvien yritysten palveluksessa olevia työntekijöitä varten perustettavassa eläkekassassa taikka eläkesäätiölain (1774/1995) mukaisessa eläkesäätiössä. Vakuutusyhtiö ei saa kieltäytyä antamasta tai pitämästä voimassa yhtiöltä haettua eläkevakuutusta siltä osin kuin se ei ylitä tämän lain mukaisia vähimmäisehtoja täyttävää eläketurvaa. Keskinäinen vakuutusyhtiö voi kuitenkin kieltäytyä antamasta vakuutusta, jos vakuutuksen hakijaa ei yhtiöjärjestyksen mukaan voida hyväksyä yhtiön osakkaaksi.

Tämän lain mukaista toimintaa harjoittavia vakuutusyhtiöitä, eläkekassoja ja eläkesäätiöitä kutsutaan jäljempänä eläkelaitoksiksi. Eläkelaitosten yhteisiä asioita hoitaa, siten kuin jäljempänä säädetään, eläketurvakeskus.

12 a §

— — — — — — — — — — — — — —

Jos vastuuvelan perusteita muutetaan siten, että vastuun määrä pienenee, käytetään vapautuvat varat 12 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuihin kustannuksiin sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti. Jos kuitenkin on kysymys 11 §:n mukaisista lisäeduista, erotus on siirrettävä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 2 momentissa tarkoitettuun vakuutuksenottajille ositettuun lisävakuutusvastuuseen, jollei erityisestä syystä ole katsottava, että vapautuvat varat on käytettävä ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetulla tavalla.

— — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Laki

lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) 11 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 391/1995, seuraavasti:

11 §

— — — — — — — — — — — — — —

Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta. Tällöin noudatetaan lisäksi soveltuvin osin vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 3 §:n sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (/) 15 §:n 2 momentin säännöksiä. Työeläkekassan on laadittava sijoitussuunnitelma noudattaen soveltuvin osin, mitä työeläkeva-

kuutusyhtiöistä annetun lain 28 §:ssä säädetään.

— — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Laki

eräiden työsuhteessa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 26 päivänä heinäkuuta 1985 annetun eräiden työsuhteessa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain (662/1985) 9 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 392/1995, seuraavasti:

9 §

— — — — — — — — — — — — — —

Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta. Tällöin noudatetaan lisäksi soveltuvin osin vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 3 §:n sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (/) 15 §:n 2 momentin säännöksiä. Eläkekassan on laadittava sijoitussuunnitelma noudattaen soveltuvin osin, mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 28 §:ssä säädetään.

— — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Laki

maatalousyrittäjien eläkelain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) 17 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 394/1995, seuraavasti:

17 §

— — — — — — — — — — — — — —

Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta. Tällöin noudatetaan lisäksi soveltuvin osin vakuutusyhtiölain (1061/1979) 10 luvun 3 §:n sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (/) 15 §:n 2 momentin säännöksiä. Eläkelaitoksen on laadittava sijoitussuunnitelma noudattaen soveltuvin osin, mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 28 §:ssä säädetään.

— — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Laki

merimieseläkelain 56 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/1956) 56 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 395/1995 sekä

muutetaan 56 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 395/1995, seuraavasti:

56 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta. Tällöin noudatetaan lisäksi soveltuvin osin vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 3 §:n sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (/) 15 §:n 2 momentin säännöksiä. Eläkekassan on laadittava sijoitussuunnitelma noudattaen soveltuvin osin, mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 28 §:ssä säädetään.

— — — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Helsingissä 15 päivänä huhtikuuta 1997